

Radboudumc

Fysiotherapie belangrijk bij herstel patiënten met het coronavirus

Nationaal behandeladvies opgesteld door onderzoekers en fysiotherapeuten Radboudumc

› [Nieuws](#) › *Fysiotherapie belangrijk bij herstel patienten met het coronavirus*

24 maart 2020

Patiënten die besmet zijn met het coronavirus en hierdoor in het ziekenhuis worden opgenomen, moeten zo snel als hun toestand het toelaat, fysiotherapie krijgen. Ernstig zieke patiënten die beademd worden en lang in het ziekenhuisbed liggen, krijgen te maken met ademhalingsproblemen en fysieke problemen doordat zij langdurig inactief zijn. Fysiotherapeuten kunnen hier een enorme meerwaarde hebben voor patiënten en hun zorg. Dit stellen fysiotherapeuten en onderzoekers van het Radboudumc in een gezamenlijk behandeladvies.

Het is gemakkelijk om in deze tijd van crisis de lange-termijn effecten van een ziekenhuisopname voor

coronapatiënten niet als prioriteit te zien. Echter, vanuit de wetenschappelijke literatuur over de SARS-uitbraak in 2003, weten we dat dit in de zwaarst getroffen landen grote gevolgen had voor de inrichting van de revalidatiezorg. Zorgsystemen bleken onvoldoende toegerust om de lange-termijn gevolgen van SARS adequaat te behandelen. Door het grote aantal coronapatiënten op de IC kunnen we ook in Nederland een toename verwachten van het aantal patiënten dat revalideert na IC-opname. Het is daarom van belang hier tijdig op in te spelen.

Om deze reden hebben de onderzoekers, onder wie IC-fysiotherapeut Karin Felten-Barentsz en onderzoeker Thomas Hoozeboom, een nationaal behandeladvies opgesteld waarin vier fases van behandeling onderscheiden worden. Het is nodig tijdig voorbereid te zijn op de toestroom van een groot aantal patiënten.

Fase 1: Patiënt op de IC die in buikligging wordt beademd

Geen behandeling, vanwege de schaarste van persoonlijke beschermingsmiddelen en het risico op virusoverdracht. Patiënten verliezen in deze fase veel spiermassa, maar de kans op contracturen (een verkorting van spier of pees waardoor bewegingsbeperking optreedt) is klein in deze toestand. Verpleegkundigen kunnen eventueel gewrichten passief bewegen.

Fase 2: Patiënt op IC die in verbeterde toestand is

In deze fase is de patiënt herstellende. De patiënt komt in aanmerking voor fysiotherapie om vroege mobilisatie en activatie te bevorderen, maar wordt de beademingsmachine niet losgekoppeld. Uiteraard moet ook hier gekeken worden naar de infectiepreventiemaatregelen.

Fase 3: Herstel na Intensive Care

Deze groep heeft in eerste instantie weinig energie. Iemand die een hele dag op bed rust, verliest dagelijks ongeveer 5% van zijn totale spiermassa en algemene conditie. Deze patiënten krijgen oefeningen gericht op het verbeteren van de longfunctie, door het versterken van de ademhalingsspieren, het beter ophoesten van slijm en dieper ademen waardoor de ventilatie van de longen verbeterd wordt. Ook krijgen zij bewegingsoefeningen. Waar mogelijk, gebeurt dit via folders, online video's en telerevalidatie.

Fase 4: Natraject

Patiënten die ernstig ziek zijn geweest hebben ook na hun ziekenhuisopname intensieve revalidatietherapie nodig. Zij kunnen na Intensive Care opname als gevolg van langdurige fysieke inactiviteit door ziekte ademhalingsklachten hebben. Dit is het zogenoemde Post Intensive Care Syndroom (PICS). Het herstel kan maanden tot jaren duren, waarbij goede begeleiding noodzakelijk is.

[Deze aanbevelingen](#) worden ondersteund door het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF), de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuisfysiotherapie (NVZF) en de Nederlandse Vereniging voor Intensive Care (NVIC). [Het behandeladvies](#) is opgesteld door Radboudumc-onderzoekers vanuit de onderzoeksgroep Paramedische Wetenschappen binnen de afdelingen Revalidatie en IQ healthcare: fysiotherapeuten Karin Felten-Barentsz, Roel van Oorsouw, Emily Klooster en Niek Koenders, allen gespecialiseerd in IC- en/of hartlongfysiotherapie, en onderzoekers Thomas Hoogeboom en Philip van der Wees.

Meer weten over deze onderwerpen? Klik dan via onderstaande buttons door naar meer nieuws.

Meer informatie

Pauline Dekhuijzen

wetenschapsvoorlichter

📞 06 21 10 54 33

Meer nieuws